

Orgelmakerij MENSE RUITER Groningen

NIEUWBOUW . RESTAURATIE . ONDERHOUDSWERKEN . ONTWERPEN . BEGROTTINGEN

Bank: HANDELS- EN EFFECTENBANK

GIRO No. 21 03 34

TELEFOON No. 25309

b.g.g. 31755 t.n.v. K. SMITH

Post-adres: BANKASTRAAT 9a

Geïnteresseerd?
Dr. W. Verbeij 24/1/58
Weled. Heer A. Waterbolk,
Adm. Kerkvoogd der Ned. Herv. Kerk,
Havelte.

GRONINGEN, 11/2/58.

Gegevens betreffende orgel in de Ned. Herv. Kerk te Havelte.

De huidige dispositie is:

I
Prestant 8
Bourdon 16
Salicionaal 8 (doorl.)
Holpijp 8
Octaaf 4
Fluit 4
Quint 3
Octaaf 2
Mixtuur 2-3 sterk
Prestant 16 (discant)
Trompet 8

II
Holfluit 8
Viola di Gamba 8
Nachthoorn 4
Fluit 4
Fluit 2
Dulciaan 8

Koppelingen 2-1
Aangehangen pedaal.

Het orgel is het eerste werk van C. van Oekelen te Groningen en gebouwd in 1819. In 1940 hebben wij, (Mense Ruiter te Groningen) het orgel gerestaureerd volgens bestek der N.K.O. De Nachthoorn 4 van het bovenklavier is veranderd in Quintadeen 8 terwijl in de Mixtuur inplaats van de 2 voet een tertsrif is geplaatst.

De Prestant 16 discant is zeker niet origineel gezien de te kleine plaats er voor en ook de boringen in de windlade zijn daarvoor aan de kleine kant. Er zal voorheen of een kleine labiaalstem of een tongwerk hebben gestaan. De Trompet 8 heeft in de bas cilindrische corpsen.

Behalve het front is in 1940 een geheel nieuwe kast om het orgel gemaakt, omdat de oude, mee door veranderingen er aan tijdens het restaureren der kerk, te zwak geworden was. Van het lofwerk dat om de voeten der frontpijpen behoort te staan zijn nog enkele stukken aan wezig. Jammer dat er geen geld voor was dat compleet te laten maken.

De frontpijpen zelf zijn uit zeer zwaar lood gemaakt. Het was heel moeilijk die weer behoorlijk te herstellen. Om opnieuw inzakken ervan te voorkomen zijn de grootste daarvan nu aan de bovenkant opgehangen aan de kast.

Ook zijn er nieuwe blaasbalgen en kanalen gemaakt, waarvan de magazijnbalg nu naast ~~het orgel staat~~. de orgelkast staat.

Helaas heeft het orgel nog nooit een electriche windmachine, zodat er altijd nog een orgeltrapper nodig is bij het bespelen van het orgel.

Dit gaat nu echter wel gemakkelijker dan voor de restauratie. Toen waren de spaanbalgen namelijk boven op de toppen der gewelven van het kerkgebouw gebouwd. Vandaar liep een groot windkanaal langs de muur naar beneden naar de orgelvloer.

Achter het orgel was tevens een inrichting gemaakt waardoor met behulp van staaldraden en trekstangen de balgen bewogen konden worden.

Wij vermoeden dat de balgen voorheen achter het orgel gestaan hebben, zoals normaal was, maar dat bij de restauratie der kerk de orgelgalerij ondieper gemaakt is en het orgel zelf daardoor achteruit gebracht is, waardoor het balgwerk daar weg moest en naar hogere sferen is verhuisd.

Hoogachtend,
Mense Ruiter.

p/o *Y. Schotanus*